

tuVastaanottaja
Ylivieskan kaupunki
Asiakirjatyyppi
Raportti
Päivämäärä
16.11.2023

ASEMAKAAVAHANKE, MÄNNISTÖ, TAANILA LUONTOLAUSUNTO

LUONTOLAUSUNTO

Päivämäärä **16.11.2023**
Tilaaja **Ylivieskan kaupunki**
Asiakirjatyyppi **Raportti**
Versio **2**
Laatija **Riku Kangasniemi ja Mikko Jalo**
Tarkastaja **Laura Ahopelto ja Jani Järvi**
Kannen kuva **Näkymä selvitysalueelta.**
Kannen kuva ja muut valokuvat, ellei toisin mainita:
Riku Kangasniemi / Ramboll Finland Oy

Ramboll Finland Oy
PL 25
Itsehallintokuja 3
02601 ESPOO

P +358 20 755 611
F +358 20 755 6201
<https://fi.ramboll.com>

Ramboll Finland Oy
Y-tunnus 0101197-5, ALV rek.
Kotipaikka Espoo

SISÄLTÖ

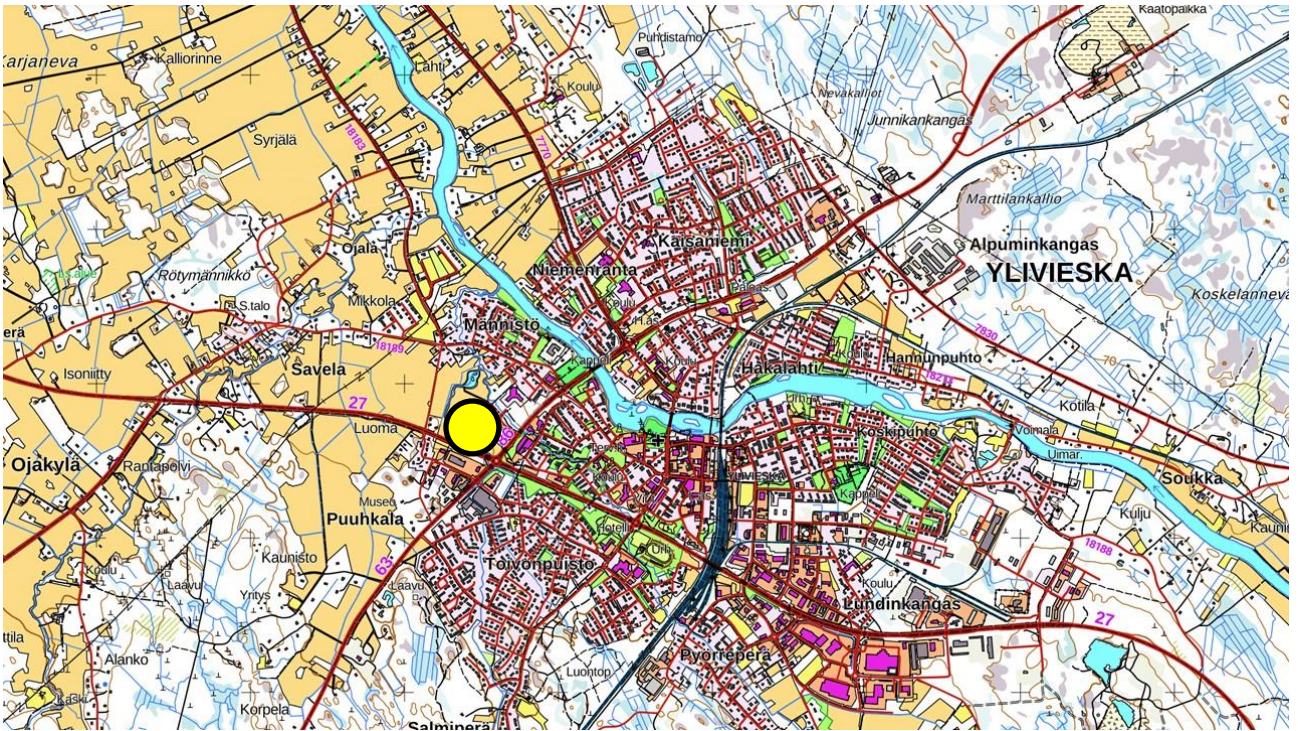
1.	Johdanto	1
2.	Aineisto ja menetelmät	3
2.1	Lähtötiedot	3
2.2	Menetelmät	3
3.	Tulokset	4
3.1	Maastohavainnot	4
3.2	Ekologiset yhteydet	5
4.	Johtopäätökset ja suositukset	6
5.	Lähdeluettelo	7

1. JOHDANTO

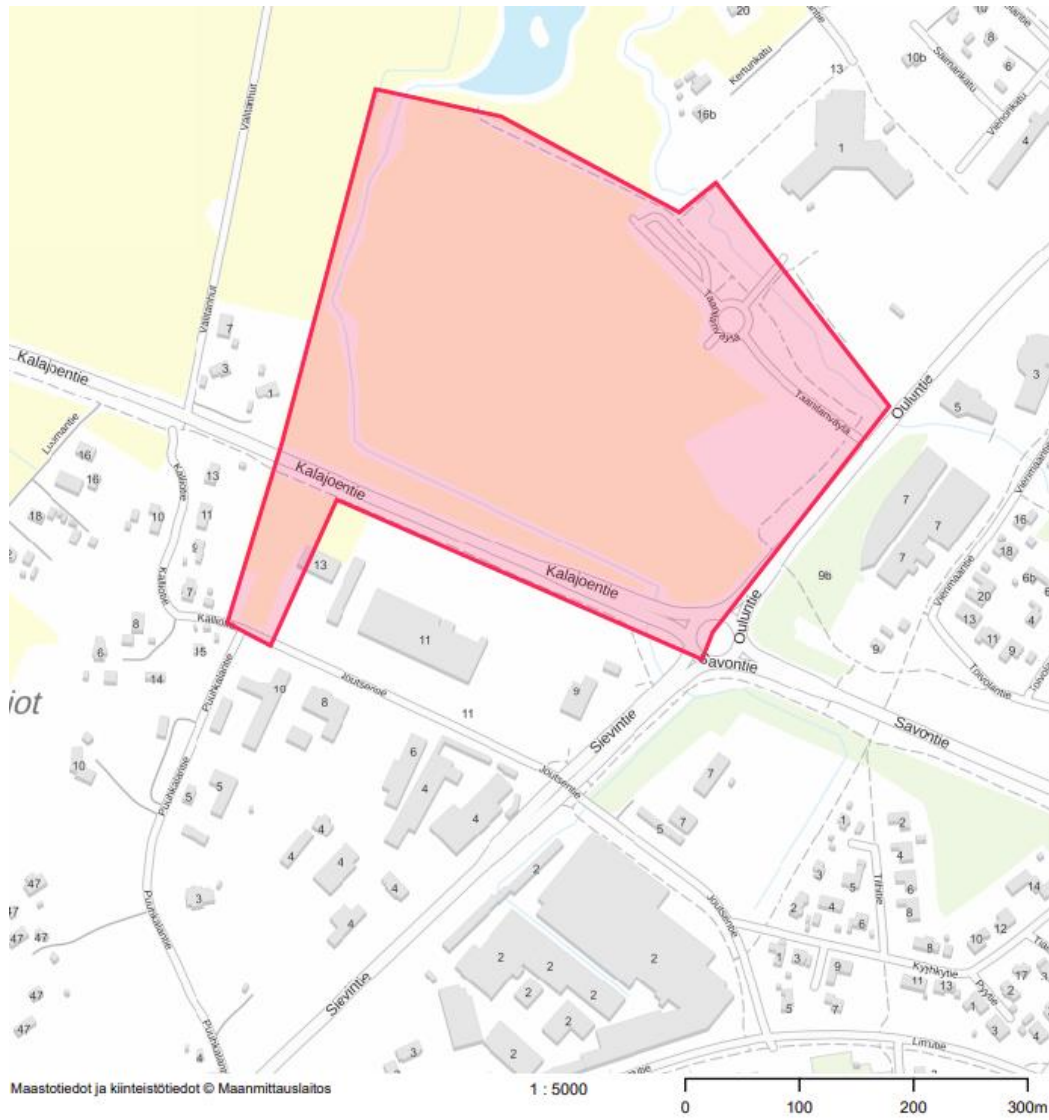
Ylivieskan kaupungilla on vireillä Männistön Taanilassa asemakaavahanke, jonka tarkoituksena on suunnitella Taanilan alueelle kaupallista toimintaa. Alueen sijoittuminen Ylivieskassa on esitetty kuvassa 1 ja tarkempi kaava-alue kuvassa 2.

Asemakaavan muutosta ja laatimista varten alueelle suoritettiin maastokäynti alueen luontoarvojen selvittämiseksi. Maastokäynnillä keskityttiin erityisesti luontodirektiivin IV(a) liitteen lajien esiintymiseen ja muihin lakisääteisesti suojeltuihin ja uhanalaisiin lajeihin ja luontotyypeihin. Maastokäynnillä ei tehty varsinaisia luontokartoituksia, vaan arvioitiin selvitysalueen soveltuvuutta luontoarvojen esiintymiselle.

Tässä raportissa kuvataan maastokäynnin tulokset ja johtopäätökset. Raportoinnista ovat vastanneet biologi, FM Riku Kangasniemi ja biologi, FM Mikko Jalo Ramboll Finland Oy:stä. Maastokäynnistä on vastannut biologi, FM Riku Kangasniemi.

Kuva 1. Kaava-alueen sijoittuminen Ylivieskassa on merkitty karttaan keltaisella ympyrällä. Karttakuva: Maanmittauslaitos.

Kuva 2. Asemakaava-alue merkitty karttaan punaisella aluerajauksella. Kuva: Ylivieskan kaupunki.

2. AINEISTO JA MENETELMÄT

2.1 Lähtötiedot

Selvitysalueella on tehty aiemmin luontoselvitys, jossa tarkasteltiin alueen kasvi- ja lintulajistoa sekä luonnon monimuotoisuudelle tärkeitä kohteita (Polojärvi ja Koistinaho 2018). Selvityksessä löydettiin tuolloin keltakurjenmiekkää, joka on Pohjois-Suomessa rauhoitettu laji. Keltakurjenmiekkäesiintymä ei kuitenkaan sijaitse nyt muutettavalla asemakaava-alueella, vaan sen luoteispuolella.

Nyt muutettavalla asemakaava-alueella ei vuoden 2018 selvityksessä todettu sellaisia luontoarvoja tai lajiesiintymiä, jotka rajoittaisivat alueen maankäyttöä. Selvityksessä kuitenkin todettiin, että alueen läpi kulkevat Salmelanojan ja Katajanojan polveilevat uomat on syytä turvata ja että niiden varsien luonnontilan säilyttäminen ja palauttaminen lisäävät alueen monimuotoisuutta merkittävästi. Selvityksen laatimisen jälkeen Salmelanojan ja Katajanojan linjauksia on muutettu ja ojien penkereet verhoiltu erillisen hankesuunnitelman mukaisesti. Tässä yhteydessä kaava-alueelle on myös rakennettu kaksi erillistä hulevesikosteikkoa valumavesien viivytykseen.

Selvitysalueen läpi virtaavassa Katajanojassa on tehty viitasammakkoselvitys vuonna 2023 (Pirinen 2023). Selvitys koski pääasiassa sellaisia osia Katajanojasta, jotka sijaitsevat Taanilan asemakaavahankkeen pohjoispuolella. Selvityksen mukaan Katajanoja ei sovellu viitasammakoiden elinympäristöksi.

Suomen Lajitietokeskuksen tietokannassa (2023) ei ole havaintoja huomionarvoisista lajeista selvitysalueelta.

2.2 Menetelmät

Selvitysalueelle tehtiin maastokäynti 9.10.2023, jolloin arvioitiin alueen soveltuvuutta EU:n luontodirektiivin IV(a) liitteen lajeihin lukeutuvien liito-oravan, viitasammakon ja lepakoiden elinympäristönä. Varsinaisia kartoituksia lajien esiintymisestä ei tehty, sillä vuodenaika ei ole optimaalinen kyseisten lajien kartoittamiselle, mutta elinympäristöjen soveltuvuuden arviointia oli mahdollista tehdä. Lisäksi tarkasteltiin alueen yleisiä luonnonoloja, alueen luontotyyppejä sekä alueella esiintyviä lajeja. Pääpainopiste oli uhanalaisten ja lakisääteisesti suojeltujen luontotyyppien sekä lajien etsinnässä (luonnonsuojelulaki 9/2023 64 § ja 65 §, luonnonsuojeluasetus 1709/2015, vesilain 2. luvun 11 §). Alueen sijoittumista osaksi Ylivieskan ekologista verkostoa tarkasteltiin alueen voimassa olevan osayleiskaavan (2021) perusteella.

2.3 Selvitysalue

Asemakaava-alue (Kuva 2) toimi selvitysalueena.

3. TULOKSET

3.1 Maastohavainnot

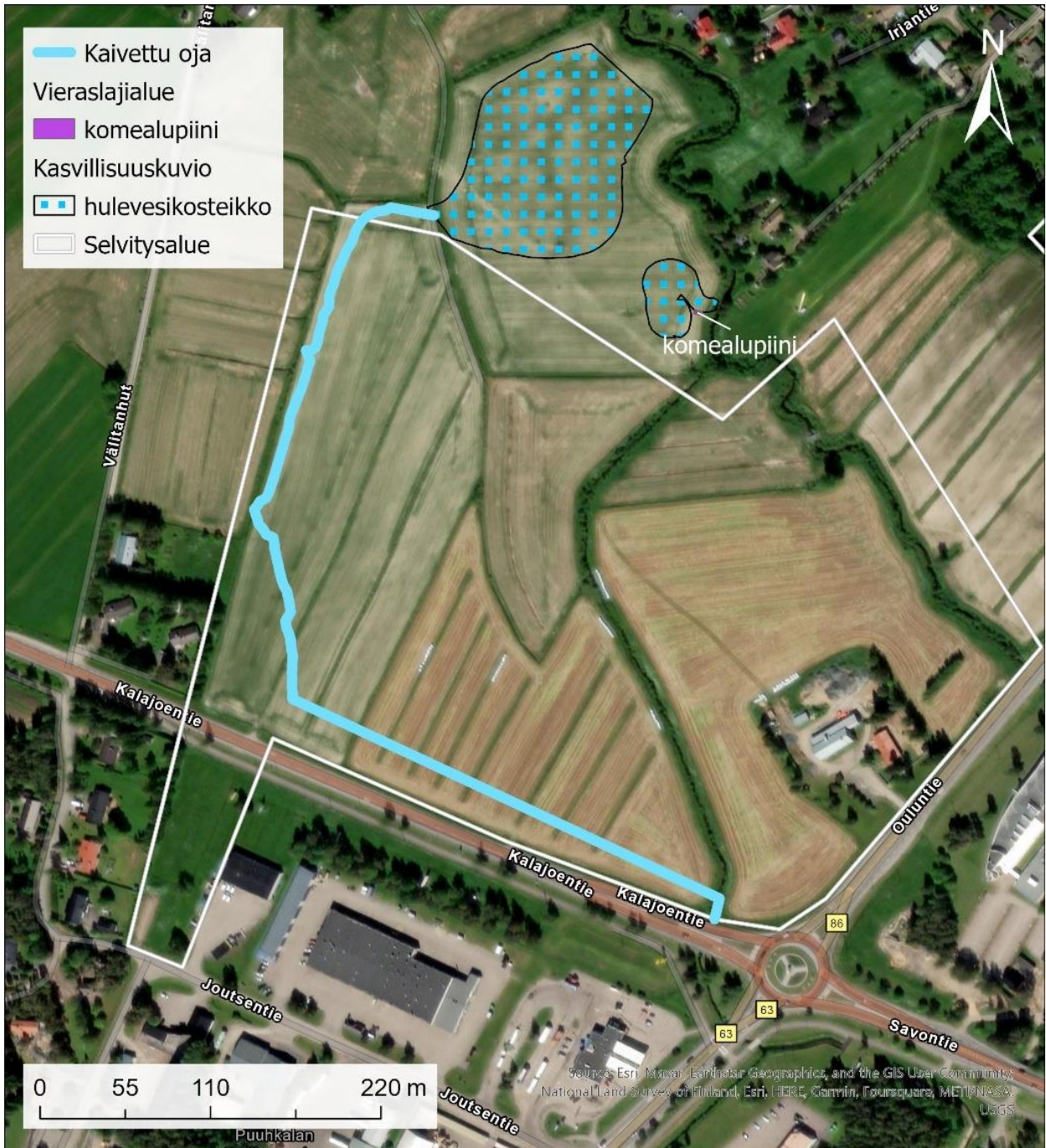
Selvitysalue on pääosin viljelykäytössä olevaa peltoa (Kuva 3). Selvitysalueeseen kuuluvat myös osa Katusiltalan puistoa, osa Taanilanpuistoa, hoidettuja teitä ja katuja sekä näiden väliin jääviä hoitamattomia alueita. Selvitysalueella kulkee kolme ojaa ja alueen pohjoispuolella on kaksi hulevesikosteikkoa. Ojat laskevat kohti vuonna 2018 tehdyssä luontoselvityksessä havaittua keltakurjenmiekkäesiintymää (Polojärvi ja Koistinaho 2018).

Selvitysalueen ei havaittu olevan soveltuvaa elinympäristöä liito-oravalle, eikä selvitysalueella havaittu lakisääteisesti suojeltuja tai uhanalaisia lajeja tai luontotyyppejä. Selvitysalueen pohjoispuolella sijaitsevat hulevesikosteikot saattavat toimia lepakoiden saalistusalueina. Uudet, selvitysalueen pohjoispuolella sijaitsevat hulevesikosteikot voivat myös kehittyessään paremmiksi olla potentiaalisia paikkoja viitasammakoiden esiintymiselle. Lisäksi saukko (myös luontodirektiivin IV a -liitteen laji) voisi käyttää uutta hulevesikosteikkoon johtavaa ojaa sekä läheistä puroa kulkureittinään. Lepakoista, viitasammakosta tai saukosta ei kuitenkaan ole tunnettuja havaintoja selvitysalueelta tai sen lähiympäristöstä.

Alueen pohjoispuolella havaittiin komealupiinia, joka on haitallinen vieraslaji. Komealupiini kuuluu sekä Suomen kansalliseen vieraslajiluetteloon ja -strategiaan (1709/2015 ja 704/2019) että EU:n vieraslajiluetteloon. Selvitysalueen kaikki huomionarvoiset havainnot on esitetty kartalla kuvassa 4.

Kuva 3. Peltonäkymää selvitysalueelta.

Kuva 3. Selvitysalueen huomionarvoiset havainnot. Ilmakuva ei ole ajantasainen.

3.2 Ekologiset yhteydet

Selvitysalue rajautuu etelässä Puuhkalan teollisuusalueeseen. Kiinteistöt ja niiden parkkialueet luovat es-tettä monien lajien liikkumiselle ja leviämiselle selvitysalueelle ja sieltä pois. Itä- ja pohjoispuolella sel-vitysalue rajautuu pientalovaltaisiin asuinalueisiin ja lännessä viljelyskäytössä oleviin peltoihin. Selvitysalu-eelle ei ole voimassa olevassa osayleiskaavassa (2021) merkitty ekologisia yhteyksiä.

4. JOHTOPÄÄTÖKSET JA SUOSITUKSET

Maastokäynnin ja lähtötietotarkastelujen perusteella kaava-alueella ei esiinny sellaisia luontoarvoja, joita olisi välttämätöntä huomioida kaavan suunnittelussa. Kaava-alue ei ole arvion mukaan myöskään ekologisten yhteyksien kannalta merkittävä. Kaava-alueella tehtävissä toimissa on kuitenkin suositeltavaa kiinnittää huomiota alueen läpi virtaavien ojien turvaamiseen, sillä niissä tehtävillä toimilla voi olla vaikutusta myös ojien alajuoksulla.

Selvitysalueella havaittiin maastokäynnillä komealupiinia, joka on haitallinen vieraslaji. Kiinteistön omistajan tai haltijan on vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain 4 §:n mukaan huolehdittava kohtuullisista toimenpiteistä kiinteistöllä esiintyvän haitallisen vieraslajin hävittämiseksi tai sen leviämisen estämiseksi. Erityisesti rakentamisen aikaisissa toiminnoissa tulee huomioida, ettei vieraslajeja pääse leviämään muualle ja että vieraslajiperäiset maamassat käsitellään ja hävitetään asianmukaisesti.

Alueelle ei ole tämän arvion mukaan tarve tehdä täydentäviä luontoselvityksiä asemankaavamuutosta varten.

16.11.2023
Ramboll Finland Oy

5. LÄHDELUETTELO

Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.

Keskustan osayleiskaava 2030 muutos Taanilan alueella. Ylivieskan kaupunki 2021. Viitattu 11/2023

Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 2: luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 925 s.

Laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta 1709/2015

Luonnonsuojeluasetus 160/1997

Luonnonsuojelulaki 9/2023

Pirinen, T. Olmala II hankkeen viitasammakkoselvitys 2023. Ramboll Finland Oy 2023.

Polojärvi, K. ja Koistinaho T. Ylivieskan Taanilan alueen asemakaavaton alue. Luontoselvitys 2018, Luontotyytit, kasvillisuus ja linnusto. Ylivieskan kaupunki, Ympäristöyksikkö 2018.

Suomen Lajitietokeskus. 2023. Tietokannan havainnot. Viitattu 10/2023.

Valtioneuvoston asetus vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta 704/2019.

Vieraslajiportaali. 2023. vieraslajit.fi. Viitattu 10/2023.